

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:
 Helyben: Negyedévre 8 korona
 Egévére 12 „
 Vidékre: Negyedévre 5 „
 Egévére 20 „

Felolós szerkesztő:
Rudnyánszky Gyula.

Kiadó laptulajdonos:
László József.

Egyeszedám ára 4 fillér.
 Szerkesztőség és Kiadóhivatal
 Debrecen, Csapó-u. 9. — Telefon 27.

Még egyszer az önálló vámterület.

— jul. 15.

A helyzet úgy alakult, hogy ismét előtérbe lépett az önálló vámterület kérdése, jóllehet azt hittük, hogy el van már döntve ez a kérdés. De fordult a kocka, az az illetékes faktor, aki Ausztriával a közös vámterület dolgában megállapodott, egyelőre letűnt a szereplés színpadáról s az országgyűlésen megint hadi jelszó lett az önálló vámterület.

A megváltozott helyzetnek ezt a nyilvánulását mi őszinte örömmel üdvözöljük és sok eredményt várunk tőle.

Az ország annak idején hatalmasan megnyilatkozott az önálló vámterület mellett, a hány kereskedelmi vagy ipari faktor csak van Magyarországon, az mind az önálló vámterület hívének vallotta magát. De az egyhangú megnyilatkozást elpakolták a politikában s az ország kénytelen kellett lenni mondott le 10 esztendőre kereskedelmi és ipari haladásáról.

Ez a lemondás azonban most már nem aktuális, a régi megállapodások nem kötnek és ismét teljes erővel indulhat meg az akció az önálló vámterület kivívására, és bár a súlyos válságos állapot ólomsúlylyal nehezedik az intéző körökre, nem a siker reménye nélkül.

Elnémultak már az aggályoskodók is, azok, akik az önálló vámterülettől Magyarország földjének természetét féltették s hirdették, hogy ha mi megvámoljuk a brünni gyáros posztóját, az osztrákok viszont lehetetlenné teszik, hogy a mi buzánk hozzájuk kerüljön. Ez nevetséges érv volt. Ismeretes a cseh-osztrák gyűlölet a magyarság ellen. Most, amidőn még in floribus van a közös vámterület, egyre agítálnak odaát a gyűlölt magyar liszt ellen. Nem veszik figyelembe azt, hogy mi évente vagy négyszáz millióval adózunk az ő iparuknak s hogy ők már századokon át valószínű bérleti minden magyar piacnak. Nem veszik figyelembe azt

sem, hogy csak is Magyarország közelségének és a közös vámterületnek köszönhetik, hogy Ausztria népének élelmezése aránylag olyan olcsó. Ők csak azt látják vak gyűlöletükben, hogy osztrák pénzt adnak magyar buzáért meg lisztért s ezt a pénzt irigylik tőlünk. De hasztalan agítálnak, mozgatnak meg minden követ, rá vannak szorítva a magyar föld terményeire, melyeket olyan olcsón, gyorsan és oly kiváló minőségben kapnak, mint sehol másutt.

Vesznek tőlünk, mert muszály nekik.

A helyzet tehát az, hogy jobban nem gyűlölhetnek s erősebben nem agitálhatnak terményeink ellen az önálló vámterület idején sem, mint ahogyan azt most teszik — de mint már említettem — hasztalanul. Ezzel önmagától semmisül meg az ez irányban aggályoskodók félelme.

Egészen más, sokkal előnyösebb a mi helyzetünk. Ha a retorzió politikájával akarnának élni, Né-

Susanne.

Ira: *Octave Mirbeau.*

Szegény Susanne, szegény ártatlan kis Susanne. Ha rá gondolok, megerednek a könnyeim még most is husz év után. Pedig olyan közönséges, mindennapi a te történeted. Csoda, hogy még emlékezem rád. Hiszen mindennap olvasok ilyenfajta kis drámát az újságokban.

De megtartottam az esetet, hiszen szerettelek . . .

Még most is úgy rémlik néha, hogy előttem állsz és rámfüggeszted azt a csodás, mély tűzü sötét szemedet.

Megszólítottalak.

— Susanne, kedves Susanne eljöttél?

De eltűnik előlem a képed. Csak álomkép, ábránd a te megjelenésed. És ilyenkor sírok. Nem szégyenlem bevallani. Hiszen talán nincs is semmiféle

szegény ebben. És ha valaki látná azt, hogy én, az erős férfi, keservesen sírok egy álomkép után, nem róná föl szégyenemül. Tudom, hogy nem. Mert elmondanám neki a te esetet, szegény kis Susanne.

De rámondhatná:

— Ugyan, uram, hiszen ilyen ezer ezer meg ezer előfordul, hogy lehet hát egy ilyenén sirni egy komoly, meglelt embernek.

Mikor elmondanám annak, hogy mégsem olyan közönséges a te eseted.

Azért, hogy megölted magadat, mert mást szeretted?

Lám én nem öltem meg magamat teutánad. Pedig én téged szerettelek és szeretlek még most is husz évre halálod után. De szégyenkezve vallom meg, — gyáva voltam. Gyáva voltam utánad ölni magam.

Vagy talán nem is volt az gyáva-ság? Hiszen ha találkoztunk volna a

másvilágon, milyen tekintettel néztél volna reám?

— Uram, hogy merészelt ide jönni? Hiszen én önt nem szerettem. Hát még azt akarja elhíttetni, hogy együtt haltunk meg. Hogy közösen határoztuk el a halált?

Nem, szegény kis Susanne, ezt nem tettem és nem is tettem meg, bár husz év múlt el már. Nem akarom magamat utánad ölni. Nem akarom, hogy szemrehányást tégy nekem.

Megölted magad mert olyant szeretted, aki nem szeretett viszont, csak bolondított.

Milyen mindennapi dolog ez? De mégse csak a fele. Csak az, aki bolondított, az követett el mindennapi dolgot, és te nem. Mert te, kis kóristalány létedre igazán és önzetlenül szeretted. És amellet becsületes, tiszta voltál. Felforrna a vér ereimben és arcultném azt az embert, aki az ellenkezőjét állítaná.

Igaz, hogy ritka az ilyen. De te

Balkányi Antal

fényképezési
 műterme . . .
 PIAC-U. 81.

o o o **Specialista** o o o
 gyermek felvételekben.

A és A ok, fal,

=

y

Az első és második befizetéseket kerjük alapítótársunk a debreceni Ipari és Kereskedelmi Banknál eszközölni.

met, Francia vagy Angolországból csak olyan olcsón szerezhethük be szükségleteinket, mint Ausztriából. Sőt még olcsóbban is, mert mi nem szulyanók oly nagy vámmal a külföldi iparcikkeket, mint most, mikor ezt a közös vámterületben Ausztria érdeke követeli.

De hasonlíthatatlanul nagyobb előny az lenne, hogy rohamosan emelkednék és erősödne a magyar ipar és kereskedelem, amely soha még olyan pangásban nem leledzett, mint most.

A pénz, amely pihen a kasszák fenekén, egyszeribe napvilágra jönne s a milliók mint a száraz tájon az áldásos eső, virulást, munkát és forgalmat teremtenének mindenfelé. Azt mondják, nincs nálunk pénz. Dehogyan. Irtóztatóan nagy pénzek hevernek nálunk, úgy, hogy hasznaikat csak egy-két ember látja.

Ha ez a pénz jól jövedelmező ipari és kereskedelmi vállalatokban helyeztetnék el gyümölcsözőleg, ez egyedül megoldaná nagy részben a magyarországi szociális kérdéseket s új pezsgő életet vinne közgazdaságunkba és társadalmunkba.

Üdvözljük tehát az önálló vámterület feltámadt eszméjét s ha kell ismét a porondra fogunk állani érte!

— július 14.

— **Közös államminiszterium.** Nem tudom, hogy olvasóink közül kitalálja-e valaki, hogy micsoda csoda-bogár ez a „közös államminiszterium“ és hol a hazája. Megsugjuk tehát, csak hogy esőndben, hogy ez a csodabogár nem is olyan nagyon idegen tőlünk. Sőt! Nagyon is érdekelhet bennünket. Mert ez a „közös államminiszterium“ nem más, mint a

ilyen ritka leány voltál szegény kis Susanne. És azért szerettelek. És vádolom magamat, hogy szerettelek. Mert az én szerelmem önzés volt. Nem akartam másnak engedni át a szívedet, bár nem volt az enyém. Önzés volt, rut önzés. Magamnak akartam megtartani egy olyan szívet, amely milliók között alig van.

De a te szíved nem vonzódott hozzám, te nem szeretted engemet. Te azt a másikat szeretted, azt a méltatlant, szegény kis Susanne.

Egy kis kóristalány beleugrott a Szajnába. Néma tragédia. És az te voltál, aki megtetted, szegény kis Susanne.

Husz év múlt már el azóta. És én most is csak tégedet szeretlek. És ha mellettem látom elhaladni azt az embert, azt a méltatlant, aki nagy ur, szeretném areulítani.

De nem teszem. Nem akarok teátréd botrányt csinálni. A te neved ne kerüljön a törvényszék rovatába, te tiszta voltál egész életedben, bűn volna, ha most csak a látszatát is kelteném.

Nyugodj te békében a Szajna hűs ölében Susanne, szegény, ártatlan kis Susanne . . .

magyar királyi felelős miniszterium. De hát kik azok, a kik a magyar kormányt közös államminiszteriumnak nevezik? Kik? Hát az igen tisztelt horvát testvérek. Ezek a derék emberek annyira szeretik a „magyar“ szót, hogy azt, ha csak lehet, ki nem ejtik se szóban, se írásban. Igazi, jóra való horvát — és melyik nem igazi és melyik nem jóra való? — nem mond és ir magyar minisztert, magyar miniszteriumot, hanem neki azok a magyar miniszteriumok, a melyeknek ügyköre nem tartozik a horvát autonómiába, tehát a kereskedelem-ügy, a földművelésügy, a honvédelem — közös miniszteriumok és így Láng, Darányi, Kolossváry nekik közös miniszterek. Értsük meg: nem magyar miniszteriumok és nem magyar miniszterek, hanem egyszerűen közös miniszterek. Következésképp a magyar miniszterium is nekik közös államminiszterium és ennek a „közös államminiszteriumnak“ élére neveztetett ki a volt bán, Khuen-Héderváry gróf. Így olvasható ez mindon horvát lapban és így fejezte ezt ki a szlavóniai kereskedelmi és iparkamara e hó 10-iki ünnepélyes gyűlésen a testület érdemes elnöke. Laubner Károly ur, aki nem azért lett horvát, hogy ne ordítson a farkasokkal. Mint jellemző tünetet, említjük föl ez esetet, okolásul, hogy lássa mindenki, mennyire megy a magyar név becsülete a testvéreknél és hogy mennyire megy a nagyzás hóbortja ugyancsak a testvéreknél. Itt említjük még meg, hogy ugyancsak a szlavóniai kamara üdvözlő iratot intézett ugy Khuen-Héderváry gróf miniszterelnökhöz, mint Tomasics horvát tárcanélküli miniszterhez kineveztetésük alkalmából és erre az üdvözlésre ugy a miniszterelnök, mint Tomasics horvát nyelvű köszönő levelet írtak a kamarához. (A Slavonische Presse szó szerint közölte horvátul és német fordításban a két levelet, idézve annak számát is.) Nem tartjuk ugyan valószínűnek, hogy a magyar miniszterek horvátul levelezzenek, de utoljára is: gyarló az ember, különösen ha magyar . . . Sok minden megtörtént már a nap alatt.

ORSZAGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Saját tudósítónktól

Budapest, július 14.

A mai ülés igen mozgalmas és hátróztottan érdekes volt.

Már az ülés elején nagy érdeklődés mellett hadakozott egymással Popovics István és Vészi József.

Ezután pedig ugy formailag, mint tartalmilag szép beszéd következett: a Sréter Alfrédé, a ki nagy vervevel zajos hatással szállott szembe az obstruálók. Az egész jobboldal valósággal tüntetett Sréter mellett, a ki erős érvekkel szállította le az obstruálók nagy önértékét. Egyes kijelentéseit szinte megdöbbenve hallgatta a Lengyel Zoltán kera.

Egyébként azért is érdekes ez a beszéd, mert bevezetése volt a szabadelvű párt hadakozásának. Ezután mindennap felszólal egy-egy szabadelvűpárti szónok, hogy bebizonyítsák az ország előtt az obstrukció káros voltát.

Utána Beöthy Akos beszélt epesen mint mindig, szurkálva jobbra-balra, de a szabadelvűpárt nem hallgatta némán,

hanem gyakran közbevágott ellenmondásaival.

A karzatok ma is zsúfolva voltak, a folyosón pedig Kállay utódját találgatták. Megjelent itt Pejácsevics horvát bán is, a ki Szapáry László gróf fiúmei kormányzóval, majd a miniszterelnökkel hosszabban értekezett.

Részletes tudósításunk itt következik:

Elnök: Apponyi Albert gróf.

A kormány részéről jelen vannak: Khuen-Héderváry gróf, Plósz Sándor, Láng Lajos, Tomasics Miklós, Wlassics Gyula.

Elnök megnyitja az ülést és meleg szavakban emlékezik meg Kállay Béni közös pénzügyminiszter haláláról. A legnagyobb államférfiak sorába tartozott. Gyakorlati tudása vetekedett államférfiúi bölcsességével. A ház nevében köszöret tesz ravatalára. (Általános helyeslés.)

Személyes kérdések.

Popovics V. István Vészi tegnapi beszédére reflektálva, előadja, hogy Horvátországban 1888. óta 16 magyar iskola van, van még 6 vasuti iskola és 7 katolikus iskola. A történelem igazságot fog adni Hédervárynak. A sajtó tulzásai és frázisai többet pusztítottak azonban, mint egy ragályos betegség.

Ugron Gábor: Önöknél cenzura van azt akarják behuzni?

Popovics: Van azonban egy honi iparunk: szunyogból elefántot csinálni. (Derűtség.) De ez nem alkalmas a kivitelre. (Derűtség.) Hogy Vészi ócsárolja a ban 20 éves működését, nem tartja hazafias dolognak. (Élénk helyeslés jobbról.)

Vészi József személyes kérdésben szólal fel.

Kubik: Itt nem beszélhetsz oly könnyen, mint odaát. (Derűtség.)

Vészi: Örömmel hallja Popovics statisztikáját, de ez is azt bizonyítja, hogy csak egy százalék magyar iskola van Horvátországban. Ezután két tegnapi közbeszólásra kijelenti, hogy a horvát kormányzás felőli nézete mindig egyforma volt. Bizonyíthatja ezt a mostani miniszterelnök is. A horvát utlevél dolog pedig nem szavazta meg, mert mint magyar író nem szavazhat a magyar nyelv ellen. (Helyeslés balról.)

Elnök kérde Kubiktól, az elnökségre értette-e előbbi közbeszólását?

Kubik feleli, hogy nem az elnökségre (Helyeslés.)

A miniszterelnöki program.

Sréter Alfréd: Azt kívánja Vészinek hogy ó budai választói oly nyugodtan hallgassák meg, mint itt meghallgatták. Szóló az áldatlan helyzetből, a kibontakozást keresi. (Helyeslés.) Őket épügy a meggyőződésük vezérlik, mint a tuloldalt.

Kubik: Miért nem szólaltak fel eddig?

Sréter: A Széll elleni obstrukciókor is fel akartak szólalni, de nem akarták az obstrukciót elősegíteni és az időt pocskolni. (Zajos helyeslés jobbról.) Hibás taktika volt, de végzetesnek tartja az ellenzék obstrukcióját, a mely minden rendet felkavar és az alkotmányt veszélyeztet. (Zajos helyeslés jobbról.) De a szabadelvűpárt teljesen azonosította magát Szélllel. (Tetszés.) Az 1867. XII. t. cikkhez ragaszkodik. A magyar nemze semmi jogát fel nem adja. Magunk a kívánjuk a törvény végrehajtását és véderőjavaslatnál lesz módunk azt meg

vitatni. (Zaj balról.) Az indemnitati megtagadása a kisebbség erőszaka volt. Meg kellett volna adni az alkalmat, hogy a Széll kormány a választókra hivatkozzék (Elénk helyeslés jobbról, zaj balról.) De önök különben ezzel sem elégedtek volna meg, mert bár a tiszta választást elismerték, egyszerre az általános választói jogot követelik. Ezt egyszerre megadni nem lehet. (Zaj balról.) Önök kergették az exlexbe az országot. (Zajos helyeslés jobbról.) És önök veszélyeztetik az alkotmányt. De a leányzó nem halt meg, nem is aluszik, csak a szüziessége lett fogyatékos. (Elénk derűtség.) Héderváry meghallgatta a legnagyobb ellenzéki pártot és ígéretet kapott a leszerelésre. A függetlenségi párt nagy győzelmet aratott. (Zaj balról.) Mégis lehetlenné teszik nemesak az indemnitás megszavazását, de az újonozást is. A szabadelvüségéről szól ezután, a mely nem egyeseké, de az egész emberiségé. A szabadelvüség örök. Magyaroknak kell lennünk és ki kell építenünk az egységes magyar államot. (Eljenzés.) Felekezetiesnek pedig nem szabad lennünk és nem szabad a trón és nemzet közé éket vernünk. (Zajos éljenzés.) Az ország érdeke, hogy a harcot önök felhagyják, mert ellenségeink már is kárörvendenek.

Megoldásra várnak a gazdasági kérdések, a kereskedelmi szerződés. És önök meggátolják a békés kibontakozást, a komoly munkásságot. Önök, akik az obstrukciót folytatják, kilencedét sem képezik a háznak mégis erőszakoskodnak! (Elénk tetszés.) Önök a házszabályokkal visszaélnék, hogy lehetlenné tegyék a kormányzást és a kisebbség abszolútizmusát akarják behozni. (Zajos helyeslés, taps jobbról.) A magyar alkotmány közkinése az országnak, nincs joga ezt senkinek megnyirbálni. (Zajos helyeslés jobbról. Nagy zaj balról.) Az a harc, a melyet folytatnak a tulajdonon, az már nem diésőség, tegyék le a fegyvert és engedjék a kibontakozást. (Zajos helyeslés, éljenzés jobbról.) A szabadelvűpártnak majdnem minden tagja üdvözlő a szónokot.

Beóthy Ákos: T. Ház!

Felkiáltások jobbról: Eljen Sréter!

Beóthy: Sréter beszéde eszébe juttatta azt a papot, aki azt prédikálta, hogy azt tegyétek, amit beszélek, de sohasé nézzétek, mit cselekszem. (Derűtség balról.) A kormány programját épügy nem veszi tudomásul, mint elődjét sem. Már csak azért sem veszi tudomásul, mert ez a program folytatás akar lenni. A kabinet régi tagjai usventóriumhoz tartoznak, tehát a kabinet őszeresei. (Derűtség.) Gute illenseben, schlechte Muzikanten! (Derűtség.) Héderváryt régen ismeri, jó magyar embernek tartja, és tudja róla, hogy az ő Héderváry kontoktól származik. Okos, önértetes. De nem tartja helyesnek, hogy a báni székéből foglalja el valaki a miniszterelnöki széket. A miniszterelnök báni szereplése a magyar állam vere sége az egész vonalon. Hiba, hogy a miniszterelnök az embereket, a viszonyokat nem ismeri. A mitológiából tudja, hogy Minerva Jupiter homlokából ugrott

ki, de politikust még nem látott fejből kiugrani. (Derűtség.)

Tomasics horvát miniszter képviselő korában azt mondta, hogy míg 20 millió magyar nem lesz, nincs jogunk a magyar nyelvet követelnünk. A logikára hivatkozott Tomasics. Szóló Spinozára hivatkozik, a ki azt mondta: mindenkinek annyi jussa van, a mennyi ereje van. (Zajos helyeslés balról.) 1848-ban elkészültünk a horvátokkal és az osztrákokkal. Ez adja meg önértetünket. A király tanácsosának ezt az önértetet meg kell hatványozni. (Zajos helyeslés.) Kolozsváryról csak azt tudja, hogy katona. Neki elég volt Fejérváry, hogy 50 évre elmenjen a kedve a katona miniszterektől. Aztan Kolozsváry a vezérkarból való. Nem akar erről rosszat mondani, de tény az, hogy a vezérkar fészke a hagyományos osztrák szellemnek. (Tetszés balról.) Több példát hoz fel ennek bizonyítására. Szól ezután a liberalizmusról. Szerinte Magyarországon csak két párt van. Kuruc és labanepárt.

Holló: Udvari párt és magyar párt. Mi lesz, mikor agrárius és merkantilitákról kell beszélni. Nálunk ezek időelőttiek, mert nincs gazdasági önállóságunk. De ne higgye senki, hogy ezt egyhamar kieroszakolhatjuk Ausztriától. Szól aztán a politikai, illetve katonai kérdésekről, a melyeket meg kell oldaniok és a magyar nyelvhez való jogukat nemesak biztosítani, de visszacserezniük kell. E célra jogosultnak tart minden parlamenti fegyvert és jogosultnak tartja az obstrukciót is. (Taps balról.) Különösnek tartja, hogy legyen egy félhivatalos ellenzék, amelylyel a kormány szóbaáll. Sehoh sem látott olyan ellenzékot, a mely elfogadjon egy kormány előterjesztést, pláne előre. Ausztriával szemben való gyengeségünket hosszan eseteli és azt kívánja, hogy Ausztriával szemben a legnagyobb erélylyel kell eljárunk. Ki kell vennünk magunkat a járomból és a provinciális helyzetből. (Taps balról)

Beóthy ezután a választásról és presszióról beszélt és azt mondja, hogy Kassán a táblai bírók is bevallották, hogy presszionálják őket!

Ivánka: Ne tessék gyanusítani! (Nagy zaj. Holló Ivánka összevesznek.)

Beóthy nem fél az alkotmány felfüggesztésétől. A 12-ik órában vagyunk, hogy jogainkat megszerezhessük. A programot nem veszi tudomásul.

KÖZIGAZGATÁS.

× **A központi választmány határozatai.** Debrecen sz. kir. város központi választmányának a felszólamlásokra vonatkozó határozatai július 20--30-ig a városháza kistanácstermében (I. emelet 34. szám.) közszemlére kitétetnek, azok, kiknek felszólamlása felett határozat hozatott annak közszemlére történt kitételét követő 10 nap alatt, azok pedig, kiknek az 1899. XV. t. c. 198. §-ában elősorolt határozatok kézbesítettek, a kézbesítés-

től számított 10 nap alatt a kir. kuriához intézett felebbezésüket a központi választmány elnöke Kovács József polgármesterhez benyújthatják.

× **A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítése.** A lefolyt négy napos városi közgyűlés jegyzőkönyvét ma délelőtt 10 órakor fogják hitelesíteni. Puky Gyula főispán ugyanis a székesfehérvárosban időzött máig, hol az új belügyminiszternél tett tisztelgő bemutatkozást. Miután a jegyzőkönyv hitelesítésénél személyesen óhajt jelen lenni, azt táviratilag tudatta s így a jegyzőkönyv hitelesítése mára maradt.

A bibornoki kollégium tagjai.

A bibornoki testület tulajdonképpen 70 tagból áll, de soha sincsen teljesen betöltve. Jelenleg 65 bibornok van, a kiknek nevét alább közöljük. A nevük mellett levő évszám a bibornokokká való kinevezés idejét jelenti. A bibornokok között csak egy van olyan, a kit nem XIII. Leó pápa nevezett ki és ez Oreglia a mostani Camerlengo.

A névsor a következő:

Püspök - bibornokok: Oreglia di Santo Stefano Luigi ostiai és velletrii püspök 1873. Vannutelli Serafino franciatii püspök 1887. Mocenni Mario szabina püspök 1893. Agliardi Antonio albanoi püspök 1896. Vannutelli Vincenzo palestrinai püspök 1880.

Aldozár- és diakonus-bibornokok: Netto José Sebastiano lisszaboni patriarcha 1884. Celesia Pietro Beremie Michelangelo palermói érsek 1884. Capececiatratro Alfonzo capuai érsek 1885. Moran Patrik Francis sydneyi érsek 1885. Langénieux Benoit Marie reimsi érsek 1886. Gibbons James baltimorei érsek 1886. Masella Gaetano Aloisi bibornok 1887. Rampolla del Tindaro Mariano bibornok 1887. Richard François Marie Benjamin párisi érsek 1889. Goossens Peter Lambert mechelni érsek 1889. Gruscha Antal József bécsi hercegérsek 1891. Di Pietro Angelo bibornok 1893. Logue Michel armaghi érsek, irországi primás 1893. Vaszary Kolos esztergomi érsek, Magyarország hercegprimása 1893. Kopp György boroszlói hercegérsek 1893. Perraud Adolphe Louis Albert autuni érsek 1893. Lecot Viktor Lucien Sulpice bordeauxi érsek 1893. Sartó Giuseppe patriarcha 1894. Sanchay Herras Ciriaco Maria toledoi érsek 1894., Svampa Domenico bolognai érsek 1894. Ferrari Andrea milanói érsek 1894. Satolli Francesco bibornok 1895. Casanasy Pagés Salvatore urgeli érsek 1895. Manara Anchille anconai és umainai püspök 1895, Ferrata Domenico bibornok 1896. Cretoni Serafino bibornok 1996. Prisco Giuseppe nápolyi érsek 1896. de Herrera de la Iglesia José Maria Martin sanjago-di-compostellai érsek 1897. Coullé Pierre Hector lyoni érsek 1897. Labourá Guillaume Joseph rennesi érsek 1897. Casali del Draga Gian-Battista bibornok 1899. Sanniniatelli Zabarella Alessandro bibornok 1899. Portanova Genaro reggio-calabriali érsek 1890. Francia

Pápai Manó

Veisz Sámuel

budapesti varró- és kötőgép, kerékpár nagykereskedő egyedüli képviselőjét Hajdu, Bihar, Szabolcs, Szatmár, Szilágy, Heves és Jásznagykun-Szolnok megyék területére (Debrecen, Piac-u. 43.) vette át. Ugyanott utazó ügynökök magas jutalékkal, esetleg fixfizetéssel is felvétettek.

Nava di Bontifé Giuseppe cataniai érsek 1899. Matthieu Fraaçois Désiré toulousi érsek 1899. Respighi Pietro római bibornok vikárius 1899. Richelmy Agostino turini érsek 1899. Martinelli Sebastiano bibornok 1901. Gennari Casimiro bibornok 1901. báró Skrbensky Leó prágai hercegérsek 1901. Boschi Giulio ferrarai érsek 1901. Kozielska-Puzyua János krakkói püspök 1901. Bacilieri Bartolomeo veronai püspök 1901. Macchi Luigi bibornok 1899. Steinhuber András bibornok 1893. Segna Francesco bibornok 1894. Pierotti Raffaele bibornok 1896. della Volpe Francesco de Sales bibornok 1899. Vives y Tuto José Calasanzio bibornok 1899. Tripepi Luigi bibornok 1901. Cavagnis Félice bibornok 1901. Nocella Carlo a szent kollégium titkára, konstantinápolyi címzetes patriarcha 1903. Caviechioni Benjamino, laterani kanonok 1902. Taliani Emidio bécsi nuncius 1903. Ajuti Andrea, lisszaboni nuncius 1903. Katschthaler János Baptist, salzburgi érsek 1903. dr. Fischer Antal, kölni érsek 1903. Herrero y Espinoza Sebastiano valenciai érsek 1903.

H I R E K.

N a p l ó.

Iparmúzeum nyitva minden vasárnap és ünnepeken napon d. e. 9—12-ig.

Debreceni séták.

E g y c s ó k r ó l.

Még ott az ábrándos diák korban nagyon megszeretett egy ifju egy leányt. Az ifju kékszemű, szőke gyerek volt, bogárhaju tüzes tekintetű a leány. A sors nagyon kegyetlen volt irántuk. A kölcsönös vonzalom dacára évek multak, míg egy ünnepnap zsuron összehozta őket a véletlen.

A találkozás nagyon különös volt. A leány emlékei között napsugaras délutánok kergették egymást, melyeken oly kimondhatatlan boldogsággal gondolt egy szőkehaju, kékszemű fiúra; az ifju sok viharon, megpróbáltatáson keresztül ment lelkében, mint valami tündéralom, ugy jelent meg, egy bogárhaju, tüzes tekintetű leány. Szóval a káprázató multból évek multával mind kettőnél csak az emlékek maradtak meg s őket ma hozta először össze a sors.

Egy sarokban kacagva mesélték egymásnak a multat. Az egész társaság figyelmét magukra vonták, de annyira el voltak merülve, a verőfényes napok apró eseményeinek magyarázatásába, hogy észre sem vették ezt. Midőn véletlenül találkozott tekintetük a közel ülő mama szigorú pillantásával, ügyes mozdulattal elváltak egymástól s pár perc múlva már a szőke ifju egy kékruhás mosolygó leányt, a tüzes tekintetű leányt egy szomorú ifjut mulattatott.

Elérkezett így az oszonna ideje. Ott jó messze kerültek egymástól. Asztalbontás után valami társasjátékra került a sor, mint a hogy ez már szokásban van. Jó ideig elmulattak ezen, azután zálogváltás következett.

Pompás jelenetek követték egymást s hogy, hogy nem, ezek zajában elcsattant egy csók... Máskor is megtör-

tént — máskor is megesett s most mégis kellemetlen jelenet következett.

A tüzes tekintetű leány haragra gerjedve fakadt ki:

— Ez már mégsem járja... ki van mondva, hogy csak a kézesók illik a tisztességes társaságban s itt vakmerően az arcát csókolja az embernek... Jegyezze meg magának, hogy ez illetlenség és...

— Ugyan kérem...

— Ne kérjen semmit... egy ilyen tisztességtelen embernek nem lehet megbocsátani, az ilyen ember nem a mi körünkbe való...

És még talán eifrábbakat is mondott volna, a megszegyenített ifju, egykört ideálja, fejére, ha a többiek közbe nem lépnek s le nem csendesítik a leányt.

A társaság jókedve meg volt zavarta.

Unalmasan, kellemetlenül folyt tovább a játék, míg szállingózni nem kezdett a társaság. A bucsuzók között volt az ifju is. A távozókat kikísérte a háznép, a folyosón sikerült az ifjunak pár percre együtt lenni a haragos leánynyal. Nem tudta megállni, hogy oda ne szóljon:

— Ugyan Elly, miért zavarta meg a társaságot avval a komédiával... Annyira megszegyenített, pedig a csókot vissza adta!

No! no! csak nem kell mindenkinek elmondani... vissza, vissza adtam, de maga az illet nem érti s kacagva csapta be az ajtót az ifju után.

Odakünn esillagos volt az ég. Az ifju egy lépéssel közelebb érezte magát a leánylélek megismeréséhez.

* **Honvédszenekar Hadházon.** A debreceni 3. honvéd gyalog ezred Hadházon ezred összpontosító gyakorlatokat tart. A budapesti I. kerületi honvéd parancsnokság pedig, hogy a farsztó gyakorlatokat kissé kellemessé tegye, elrendelte a budapesti I. kerületi honvéd zenekarnak Hadháza való utazását. A honvéd zenekar vasárnap, már megérkezett Hadháza és azóta a honvéd zenekar hangjai mellett tartják meg gyakorlataikat. Ismeretes dolog, hogy ez a zenekar Bachó István karnagy vezetése mellett a főváros legkedveltebb s általában az ország legjobb katonazenéje.

* **Kinevezés.** A debreceni kir. ítélőtábla elnöke Joódy Endre máramaroszi lakos, végzett joghallgatót a debreceni kir. ítélőtábla kerületébe ideiglenes minőségű díjtalan joggyakornokká nevezte ki.

* **Igazgatósági ülés.** A debreceni termény és áruraktár részvénytársaság igazgatósága tegnap délután 4 órakor a városháza kistanács termében Simonffy Imre kir. tanácsos elnöklete alatt ülést tartott. Az igazgatóság elhatározta, hogy az évi számadásokat az ez évben szeptember hónapban megtartandó közgyűlés elé mielőtt beterjesztene azt, Dalmy Kálmán és Bechert Manó igazgatósági tagokkal megvizsgáltatja. Az ülésen továbbá folyó ügyeket intéztek el.

* **Térzene a Nagyerdőn.** A kedvező időben a 39-ik gyalogezred zenekara teg-

nap is megtartotta szokásos keddi térézenéjét a Nagyerdőn. A szép előadásu és válogatott műsort nagy közönség — kivált hölgyek — hallgatták végig. Kettős és méltán kedves szórakozása ez közönségünknek, mert míg egyrészt élvezetes zenét hallgat, másrészt üdül is s így szórakozva ápolja egészségét.

* **A szegény beteg gyermek fürdőköltségei.** A szerencsétlen kis Szana Róza a kit vagyontalan szülei gyógyíttatni nem képesek s a ki évek óta a kórházban sinylődve végső reménnyel a Félix fürdőbe készül, megindította a nemes emberbarátok szívét. Eddig a Szabadság szerkesztőségéhez huszonöt korona gyűlt be a szegény 9 éves gyermek fürdőköltségeire. Kérjük olvasóinkat, juttassák kegyes adományaitak mielőbb hozzánk, hogy a nyomorék leányka igénybe vehesse a gyógyító forrást. A debreceni jótékony nőegylet értesítette szerkesztőségünket, hogy szintén hozzájárul Szana Róza fürdőköltségeihez s így most már bizonyos, hogy a jó debreceni emberbarátok támogatásával a szerencsétlen gyermek eljuthat a gyógyfürdőbe.

* **Nyilvános elszámolás.** A Polgári Kör által e hónap 4-én a nagyerdei vadgádban tartott táncmulatság alkalmával jegyekből befolyt: 503 korona. Felülfizetésekéből 63 korona 40 fillér, összesen 566 korona 40 fillér. Kiadás volt 242 korona 46 fillér, levonva az 566 korona 40 fillér bevételből a 242 korona 46 fillér kiadást, tiszta maradvány 323 korona 94 fillér. Felülfizettek: N. K. J. 10 korona, Vecsey Imre 10 korona. Pásztor Gyula 8 korona, Király Gyula 4 korona, Szabó Kálmán gyógyszerész 4 korona, Czeglédi Gyula 4 korona, Tóth Imre 4 korona, Csáky Gergely 2 korona, Hódy Béla 2 korona, Frázi Géza 2 korona, Sipos Antal 1 korona, Dávid Mihály 2 korona. Poroszlay Károly 1 korona, Dávid Sándor 2 korona, Oláh Károly 2 korona, Papp András 1 korona, Kerekgyártó István 2 korona, Imre János 40 fillér, Móricz Ferenc 2 korona. A felülfizetésekért ez uton is hálás köszönetét nyilvánítja a rendezőség.

* **Alapítvány a faipari szaktanfolyamon.** A homonnai állami faipari szaktanfolyamon városunknak egy alapítványi helye van. Az ipartestület felhívja a közönség figyelmét a szaktanfolyamra, mely négy évig tart. Azok, kik e tanfolyamon részt óhajtanak venni, felvilágosításért forduljanak Bészler Károly városi tanácsnokhoz, ahova az alapítványi hely megnyerése iránti kérvény is intézendő.

* **A pékek a munkaszünet ellen.** A vasárnapi munkaszünet ellen a pékek között nagy a zuglódás, mivel a munkaszünetet magukra nézve sérelmesnek tartják. Az aradi pékek kezdeményezésére a helybeliek is elhatározták, hogy a kereskedelmi minisztertől küldöttséggel fogják kérni a vasárnapi munkaszünet alól a pékek felmentését. A pékek kérelmére az ipartestület intézkedni fog a küldöttség szervezése iránt.

* **Halál az utcán.** Tegnap számunkban megírtuk, hogy Barkászi György berkocsis az utcán meghalt. A szerencsétlen kocist tegnap délután felboncolták. A boncolás kiderítette, hogy Barkászit a ló mellbe rugta és akkor pattant meg tüdejében egy ér, mely halálát okozta.

* **Életveszélyes szerencsétlenség.** Gondatlanságának csaknem áldozata lett Harbák Katalin egyéki 10 éves gyermek leánya. Játék közben a kutba esett, honnan csak életveszélyes sérülésekkel tudták kimenteni. A szerencsétlenül járt gyermeket a kórházba szállították.

* **Elharapózott kanyaró járvány.** Ugyan- csak elharapózott Balmazújvárosban a gyermekek között a kanyaró járvány, mely már ott jó ideje garázdálkodik. A hivatalos jelentések szerint a járvány még ma is oly nagy, hogy naponként most is 20—24 megbetegedési esetet jelentenek be. A járvány olyan erős, hogy az orvosok minden óvó intézkedés mellett sem tudják gátját vetni.

* **Halálozások.** Tegnap a következő haláleseteket jelentették be az anyakönyvi hivatalban: Bagi József ev. ref. 9 hónapos, Zs. Nagy Jánosné ev. ref. 28 éves, Szár Gáborné ev. ref. 58 éves, Kánya István ev. ref. 8 hónapos; özv. Daru Gáborné ev. ref. 53 éves, Barna Irén ev. ref. 8 napos, Szollár Pál róm. kath. 12 napos és Kis Gábor róm. kath. 55 éves.

* **A drágakövek igazi értékéről** ír egy angol lap. Nem a gyémánt a legbecesebb kő: a rubint és smaragd sokkal többet ér. A gyöngynek is sokkal nagyobb az értéke. A legmodernebb drága kő a smaragd melyet azért kedvelnek olyan nagyon, mert egyre ritkább lesz. Évek óta nem találtak már smaragdokat és így ennek az ékkőnek az ára rohamosan növekszik. Egy olyan kőért, mely 7—8 év előtt 200 koronába került, ma 1200 koronát adnak. Egy különösen szép és tiszta 3 karatos smaragdot nemrég 3500 koronáért, egy 16 karatos pedig 16,000 koronáért adtak el. Pár év előtt a rubin sokkal drágább volt, de a smaragd már csaknem elérte. Nem lehet azonban azt se mondani, hogy a gyémánt ára hanyatlott, de nem is növekedett úgy, mint bizonyos színes kövek, melyek egyre drágábbak és ritkábbak lesznek. A legpompásabb kövek egyike az alexandrit, mely nappal sötétzöld, este pedig vörös tűzben ég. Ez a kő rendkívül drága és oly ritka, hogy nem lehet divatba hozni.

* **Angolok és franciák.** Az angolok nem dicsekedhetnek valami nagy nyelvtalentummal, sőt valóságos csodagyerek számba megy az, aki másképp is tud, mint angolul. Amikor most a francia köztársaság elnöke a londoni lordmayer vendége volt, általános jóleső volt a meglepetés és öröm, hogy a lordmayer minő folyékony francia nyelven mondott toastot a vendégére. Hanem a többi vendég nem sokat értett a beszédből. Ez tűnik ki abból a beszámolómból, amelyet egy lap humoros hangon tartott a vendéglátásról.

— A lordmayer — írja a londoni lap — francia nyelven beszélt és beszédét gyakran félbeszakította a tetszésnyilvánítás. Ez a tetszésnyilvánítás azonban mindig félénken kezdődött és csak mikor már eleget verődtek össze a tapsolók, lett hangos az elismerés. Hja, nem mindenki tudta, hogy mikor kellett tapsolni. Sokan a városatyák közül harsányan ezt kiáltották a beszédbe: Oui, oui.

Az utóbbi napokban különben a londoni könyvkereskedésekben csaknem valamennyi francia nyelvtan és szótár elfogyott.

* **Hamis egy forintosok.** A rendőrséghez néhány ügyesen utánzatt hamis egyforintosot vittek fel. E hamisítványok ólomból készültek s csalódásig hűen hasonlítanak a valódiakhoz. A feljelentések

alapján a rendőrség ezután szólítja fel a közönséget, hogy az ilyen hamisítványokat a büntügyi osztályhoz haladéktalanul szolgáltatassa be.

* **A kötőfék miatt.** A tegnapi hetivásáron Üveges János piskóti lakos eladta lovát Dézsi János itteni talyigásnak. Dézsi a lovat hazavitte, Üveges utána ment és a ló kötőfékjét visszakövetelte. Ebből szóváltás fejlődött ki és a vevő s eladó csúnyán összeverekedtek. A rendőr mindkettőjüket a központra kísérte.

* **Talált gyermekhulla.** A Kossuth utcai temető árkában tegnap egy teljesen feloszlásnak indult gyermekhullát találtak. A hulla véres vászonba volt göngyölve és így bevarva egy darab viaszos vászonba. A gyermek kiléte iránt a rendőrség erőlyesen megindította a nyomozást, melynek eredménye valami gyalázatos büntényre fog vezetni. A gyermekhullát a kórházba szállították, honnan ma temetik el.

* **Angelotti mulató.** Angelotti Vilmos a ki immár nyolcadik éve gondoskodik jó izléssel, művészi érzéssel és ügybuzgó figyelmességgel a debreceni közönség nyári szórakozásáról, e hónap 20-án megünnepli művészi pályája harmincadik évfordulóját. A derék daltársulati igazgató megérdemli, hogy ez alkalommal a vidám, könnyű esti mulatságok hálás közönsége kifejezze iránta elismerését. Angelotti egyébaránt mindent elkövet, hogy az ideán egyre fokozottabb mértékbenkielégítse a Bika szép nyári helyiségébe járó közönség igényeit. — Most ujabban megint egy pár kitűnő szereplő köti le az érdeklődést. A kis hét éves fiúcska bámulatos hegedűjátéka, két fiatal leánya csodás ügyességű erőtutatóványai, az egyensúlyozó pár boszorkányos gyakorlottsága s a zenebohóc hármas néma játéka egyaránt méltó az esténkint megújuló zajos tetszésre s érthetővé teszi az Angelotti mulató kedveltségét.

* **Köszönetnyilvánítás.** Mindazok a kik elhunyt férjem temetésén megjelenésükkel részvétüket kifejezték, s ez által fájdalomukat enyhítették, fogadják ez uton is hálás köszönetünket úgy a magam mint gyermekeim nevében. Özv. Luchs Albertné.

Az Arany Bika kávéházában ma este Rácz Károly zenekara játszik.

TÁVIRATOK.

A pápa haldoklása.

Róma, jul. 14. A pápa rendkívül nyugtalanul töltötte az éjszakát. Többször elájult és többször hányási rohamai voltak. A felgyógyulásnak most már minden reménye elszállt. Már-már öntudatát is veszíteni kezdi. Ma délelőtt óta nagy tömeg gyűlt össze a Szent Péter téren. A Vatikánban nagy az izgatottság. Az éj folyamán a pápának néhány kanál tokaji bort adtak, melyet Ferenc József király küldött a pápának.

Róma, jul. 14. A pápa állapotáról 9 óra 40 perckor kiadott orvosi jelentés a következő: A pápa állapotában tegnap este beállott rosszabbodás ezideig változatlan. Érverése gyöngye, 92. Légzése 30. hőmérséklet 36.5. Lapponi, Mazzoni.

Róma, jul. 14. (Délelőtt 9 óra 55 perc.) A pápán az éj folyamán néhány-szor hányási roham vett erőt. Ő szentsége néhányszor elvesztette eszméletét. Felgyógyulásához nincs remény. Állapota a legkomolyabb.

Róma, jul. 14. XIII. Leó pápa halála közeledik. Most már lemondtak minden reményről; a pápa halála minden pillanatban várható. Délután még felismerte környezetét; de estefelé lehunyta szeméit s azóta folyton zárva tartja. Érverése gyengül; lélekzete alig hallható. Az éjszakát aligha éli túl.

Kállay Béni halála.

Bécs, jul. 14. Kállay volt közös pénzügyminiszter holttestét e hónap 15-én a Szent István templomban történő be-szentelés után Budapestre szállítják és ott a Magy. Tud. Akadémiában helyezik ravatalra. Az egyházi szertartást a Kállay család régi barátja: Hettyey Samu pécsi püspök végzi.

Bécs, jul. 14. Ő felsége Kállay volt pénzügyminiszter özvegyéhez a következő, 13-dikáról kelt táviratot intézte:

Férje elhunytának hire mély gyászszal töltött el és ezen alkalomból legőszintébb részvétemet fejezem ki. Férjének elhunyt, a ki nekem hű tanácsadó volt, ugy számomra, mint Ausztria-Magyarország számára fájdalmas veszteség. Különösen Bosznia és Hercegovina igazgatása körül való kiváló érdemei felejtethetetlenek maradnak és az elhunytak maradandó fényes emlékeket biztosítanak.

I. Ferenc József.

*

Budapest, jul. 14. Thallóczy Lajos osztályfőnök, a ki Kállay temetését rendezte, ma reggel telefon utján kérte meg dr. Bororszky Samu helyettes főtitkárt, hogy engedje át az Akadémia oszlopcsarnokát a temetési szertartás céljaira. A temetés innen fog végbemenni esütörtökön délután négy órakor s a be-szentelést hir szerint Fraknoi Vilmos püspök vagy Várady Árpád püspök fogja vég-zetni, A budapesti temetésen részt fog venni az egész magyar kormány és az osztrák kormány tagjai is. A temetés részleteinek megállapítása végett Thallóczy Lajos osztályfőnök holnap reggel Bécsből a fővárosba érkezik. A magyar

Tudományos Akadémia Kállay ravatalára koszorút helyez ezzel a fölirással: „Kállay Béni tiszteleti tagnak — A Magyar Tudományos Akadémia.” Az Akadémia palotájának homlokzatára kitűzték a gyászlobogót.

Értekezlet Barabásnál.

Budapest, jul. 14. Barabás Béla lakásán ma este 27 függetlenségi párti képviselő jelent meg. Egyhangulag elhatározták, hogy a párt egysége megőrvendő. Céljuk: annak tisztába hozatala, hogy a kormány ellen való küzdelem folytatása ezuttal lehetséges-e? Minthogy a parlamenti harca a párt nagyobb része vállalkozott; mert Khuen-Héderváry a hadsereg nemzeti reformjára nézve megnyugtató nyilatkozatot nem tett és mert a gazdasági önállóságot veszélyeztető szándékától végleg el nem állott: az ellenállás elszánt folytatása biztosítottnak tekinthető.

Bombamerénylet Zágrábban.

Zágráb, jul. 14. Éjfél után 1 óra 40 perckor nagy robbanás riasztotta meg a város lakóit. Az emberek rémülten rohantak az utcára. A robbanás a káptalan téren történt Matonci kanonok és képviselő háza kapujában. A bomba szétvetette nemcsak a kanonok-képviselő házának kapuját és összes ablakait, hanem a szomszédos házakat is megrongálta. Hogy kik követték el a merényletet, azt e pillanatig még nem lehetett kipuhatolni, de az kétségtelen, hogy a merénylet Matonci kanonok-képviselő ellen irányult s valószínűleg magánbosszúból ered. A városban nagy az izgatottság.

Elmaradt értekezlet.

Budapest, július 14. Kossuth Ferenc elhalasztotta azt a mára összehívott értekezletet, melyre gazdasági önállóságunk híveit hívta meg.

Esztergom árvíz veszedelemben.

Esztergom, jul. 14. A Duna áradása következtében a víz az egész határt elöntötte. A megalakult vészbizottság állandóan együtt van. A várost a legnagyobb veszedelem fenyegeti.

Elhunyt képviselő.

Budapest, július 14. Fluger Károly országgyűlési képviselő ma itt meghalt.

Gabona tőzsde.

Budapest, július 14. Buzakinálat mérsékelt vételkedv gyöngé. Bányadt irányzat mellett 9000 métermázsa került forgalomba 10—12 és fél fillérrel olcsóbb áron. Egyébb gabonanemek közül rozs 5 fillérrel olcsóbb. Idő esős.

Bnza októberre	7.13—14
„ novembere	0.00—00
Rosz október	6.16—17
„ októberre	5.27—28
Zab októberre	6.29—30
„ novemberre	6.27—28
Tengeri 1904. májusra	6.30—31
Tengeri júliusra	5.01—02
Repce	11.45—55

Regény csarnok.

A tejtestvér.

Első rész.

(Folytatás.)

Sőt tulságosan jól . . . a gyereket kelletnél jobban dédelgetik, kényeztetik ölelgetik és ez a tulzott gyöngédség olyan nagyfokú érzékenységet fejlesztett benne, melyet le kellene küzdeni . . . No; meg aztán . . . Ne nehezteljen rám azért, a mit most mondok, mert szavaimat csakis az az őszinte barátság sugallja, a melyet ön iránt érzek . . . Az ön ingatag egészsége önt magát is túlérzékenynyé teszi, úgy hogy a legkisebb kellemetlenség rendkívül felizgatja; már pedig semmi sem ragadósabb, mint az idegesség. Olyan az, mint a kanyaró, egyik a másiktól kapja és a baba megstnyli az ön ideges izgatottságát, a nélkül, hogy önnek sejtelme is volna róla . . . A mellett a Malpertius kastély nedves, dohos levegője, meg a mocsaras tó szomszédsága sem tesz jót a gyermeknek.

— Doktor ur, ön kétségbeejt. De remélem, van rá mód, hogy ezen segítünk?

— Van.

— Mit tegyek hát? Mit tanácsol doktor ur?

— Mindenek előtt meg kell változtatni az életmódját és környezetét. Néhány évig a gyermeknek teljesen parasztlétet kell élnie. Hadd szaladgáljon künn a szabad levegőn és erősítse az izmait, mászson a fák tetejére, mint a vadmacska, jöjjön haza este éhesen, mint a farkas és aztán aludjék, mint a mormota. Ez kell a gyerekek . . . Ne tanuljon semmit, ne erőltesse meg a szellemét, éljen vegetatív életet, mint az állatok.

Okos gyerek, majd helyreépítolja később, amit elmulaszt . . . Ha jól emlékszem, ön említette annak idején, a mikor még dajkaságban vols, hogy szülei ezer örömmel tartották volna ott a gyermeket tovább is.

— Valóban, a bolondulásig szeretik ezt a gyereket és nagyon szívesen magukra vállalnák őt.

— No, ez pompás . . . Tegye meg nekik ezt a szívességet, még pedig minél előbb.

— Istenem: Alig hogy visszaadták a gyermekemet, újra el kell tőle válnom . . . és milyen hosszú időre!

A fiatal asszony szeme könybe lábadt és ajka fájdalmasan reszketett.

Annyira vágyódott mindig egy gyermek után, hogy legyen valakije lelki magányában, a melyre az ipja és az ura kárhóztatták, a kik az egész életüket künn az erdőbentöltötték és házon kívül kerestek szórakozást.

Gabriella imádta az urát, de az szigorú és fölényét éreztető férfi volt és a szerelmet csak úgy fogta föl, mint a milyennek a vadászok és katonák tekintik: a komolyabb foglalkozásokat felváltó pihenő kellemes szórakozásának. Gabriella pedig, aki csupa szeretet és odaadás volt, valami édesebb s mélyebb érzelmre vágyakozott és azzal vigasztalódott, hogy majd a gyermekét árasztja el mindazzal a szeretettel, melylyel szíve csordultig tele van.

És ime, most reményei meghiusultak, hosszú időre meg kellett válnia magánya e kedves társától, a kinek távoztával elhagyatottságát százsorta kinosabban fogja érezni.

Villemier doktor látta a fiatal asszony könnyes szemét és remegő ajkát, sejtette, hogy micsoda fájdalmas gondolatok bántják és mély részvét töltötte el melegen érző szívét.

Megfogta a fiatal asszony hófehér kis kezét és apai szeretettel megpaszkolta.

— Ugyan, ugyan, elhiszem, hogy nagyon rosszul esik ez az áldozat és igazán nagyon fáj nekem, hogy bánatot kell önnek okoznom, de hát utóvégre nincs ok a kétségbeesésre.

Hiszen Bellefontaine nincs a világ végén, minden héten elmehet oda és ez az egy mértföldnyi séta nagyon jót fog tenni önnek is.

Mutassa meg hát, hogy okos kis asszonyka.

— Meg kell tennem — sóhajtott fel a fiatal asszony. Nem akarok önző anya lenni és a fiam egészsége mindennél előbbre való.

Csak hogy az én szavam nem az egyedül döntő a háznál.

Pedig a férjemnek meg az ipamnak sem lesz inyükre a dolog.

Ők tán nem fognak olyan engedelmesen beleegyezni, hogy Savinient a szüleim gondjaira bizzuk.

— Jól van, — felelt a doktor, magamra vállalom, hogy rábeszéljem őket.

Csakugyan még az nap este, mikor Louessarték hazakerültek, szóba hozta a dolgot és oly erősen hangsúlyozta annak a szükségét, hogy a gyermeket Bellefontaineban kell elszállásolni, hogy minden berzenkedésük dacára is diadalmaskodott ellenkezésükön.

Bár mindketten féltve óvták családi tekintélyüket, meg kellett hajolni az orvos határozott érvei előtt és bár nehezükre esett, mégis rááltak, hogy megválnak egyetlen örökösüktől az öreg Bonnayék javára.

Igy történt, hogy Savinient néhány héttel később Bellefontaineba szállásolták be, hol Bonnay asszony kitörő örömmel fogadta.

A jólelkű nagyanya minden előkészületet megtett, hogy kis unokáját a lehető legjobban ellássa és már eleve is biztosította magának Noirtin asszonynak, Savinien volt dajkájának a közreműködését, hogy a gyermek minél gondosabb felügyelet alatt legyen.

Bonnayék háza a falu elején az országút mellett állott és ugyanott volt az üveghuta is, melyet Bonnay ur üzletársával együtt üzemben tartott.

A ház ház előtt ötösével csoportosultak a hársfák, maga az épület elég terjedelmes volt ugyan, de csak földszintes.

Mindamellettt kőből lévén építve, nagyon diszes épületszámba ment olyan helyen, a hol a többi ház mind fából meg vályogból való volt.

A hátulso része a biesmei völgynek és a chatricesi erdők felé nézett és lenn elterülő kerttől széles terraszt választotta el.

(folyt. köv.)

Csáthy Ferenc

— könyv-papír és zeneműkereskedő, —
 Debrecen II. Egyháztér 2. sz. a nagy-
 templomnál, ajánlja a t. szülők és nemes
 tanuló ifjuság szives figyelmébe a nagy
 szünetidőre

10000 kötetből álló

magyar és német kölcsönkönyvtárát.

— Bővebb felvilágosítást nyújt a
 kölcsönkönyvtárjegyzék. —

Idei esurgatott akácmező

kapható kilója 60 krajcárért

DEUTSCH LAJOS

fűszerkereskedésében, főposta
 mellett.

Az Alföldi takarékpénztár Debrecenben

kedvező feltételek és gyors elintézés mellett tör-
 lesztési jelzalog kölcsönöket ad 15—20 évi annui-
 tásokra. Már fenálló jelzalog kölcsönöknek cseké-
 lyebb kamatlábu törlesztéses kölcsönökre átvál-
 toztatását (conversiót) készséggel közvetít.

Az igazgatóság.

A legjobb arcz-
 szépitő szer a

SERAIL-ARCZKENŐCS,

Egy tégely ára
 1 kor. 40 fillér

mely az arczot tisztítja, fehéríti és bársony puhává teszi.

Minden ártalmas alkotórész nélkül!

Egy kis tégely ára
 70 fillér

Serail-szappan.

Kitűnő toillet szappanok a

Epe-szappan.

o kenőcs használatához o

Serail-crème. nappali használatra.

Serail-puder. Kiváló finom arczpor
 három színben, fehér, rózsás és krém
 1 doboz ára 1 korona.

Serail-szájviz. A legjobb szájviz.

Főraktár: **Dr. Rothschnek V. Emil, Mihalovits
 Jenő, Tóth Béla, Füleky Pál, Muraközy László
 Balázs Ödön** gyógyszerész uraknál, valamint **Jósa és Jóna**
 urak drogueriájában.

Kapható továbbá a készítőnél: **ROZSNYAI MATYÁS** gyógyszerészertárban
 Aradon, szabadságtér, valamint minden más gyógyszerertárban.

Székelyföldi elsőrangú természetes alkalikus sós savanyuviz.

A „Málnási Mária Forrás”

kiváló köptető és étvágyemelő szer.

Javasolva:

a torok, gége, légeső heveny és idült hurutjainál, a
 tüdőtuberculosis minden stadiumában, a gyomor és
 bélhuzam hurutos bántalmainál, vérszegénységénél,
 köszvény és izom csuznál.

Kapható:

Minden gyógyszerertárban, drogueriában és
 fűszerkereskedésben

Kutkezelőség: Brassó.

A magyar kir. belügy Miniszter ur 36890/1902. számú
 rendeletével a **Málnási Mária Forrás** számára a **gyógy-
 forrás** elnevezést engedélyezte.

A külföldi **Sellers, Gleichberg, Emsi** drágább
 vizeket bizonylatok szerint jóval felülmúlja.
 Tiszán, felényi borral, tejjel összeöntve iható.

Saját 20 lóerős gőz- és villamtelep erőátvitel és világítás céljaira.

Debrecen Szénavásártér!

Naponta előadások 6, 7, 8 és 9 óra között.

Közkívánatra

A szerbiai királygyilkosság!

Ali haba

és a 40 rabló.

— mese 1001. évből 250 mtr. hosszú —
— — — — — 7 képben. — — — — —

500 izzólámpa. **Bioskop** „Grand Prix“
10 izzólámpa. Páris, 5 hónapja
javított
●●●●● kinematograph Budapest!!!

Apró, és elmosódott képek nincsenek!

Élethű, természetes mozgások, a nap nevezetesebb eseményei, humoros történeti képek, valamint transformationsfihnes egészen 300 méter hosszúságban mutattnak be.

Mivel azon vagyok, hogy e nemben mindenkor a legujabbat és legjobbat adhassam, remélem, hogy az itteni közönség jóindulatát és szives támogatását is kinyerhetem ezen igen érdekes vállalatom számára. — Hétfőn és pénteken este 9 órakor előadás csak urak részére. Ezen előadásban D u y e n tanár két érdekes operációja is bemutattnak.

M ü s o r :

Ma július 15-én:

1. Karácsony, 2. A híres gyógyász, 3. A két csaholó, 4. Élet elixir, 5. Álom és való, 6. Pillantás a kuleslyukon, 7. A századvégi étterem, 8. Családi örömök, 9. Hamis szobaleány, 10. A ledőlt fal, 11. A lábakrobaták.

Belépti díjak: Zártszék 80 fillér, —
I. hely 60 fillér, — II. hely 40 fillér,
III. hely 30 fillér.

Tisztelettel

Narten György

Hannoverből.

Saját 20 H. P. gőz- és villamtelep erőszolgáltatás és világítás céljaira

Eladás
súly szerint
kilónként

K. 1.50

és

K. 1.90

Főraktár:

Pásztor Gyula
és Társa

vaskereskedés.

Debrecen.

Minden valóban praktikus háziasszony,
a kia zománc-edény minőségét nemesak a szín tetsze-
tősége után itéli meg, hanem a használatban való tartó-
ságra és olcsóságra súlyt fektet, most csakis a szürkére
zománczott

Szecessió-edényt vesz

WESTEN P. betéti társaság. Pozsony—Ligetfalu.

Főraktár:

Pásztor Gyula
és Társa

vaskereskedés.

Debrecen

Eladás darab
szerint ere-
deti gyári
árakban fenn
fekvő gyári
árlap után.

MIHALOVITS J.

gyógyszertára s gyógyszerészeti műlaboratoriuma a „Kigyó“-hoz
Debrecenben, főtér 31. szám.

Ajánlja a következő, közkedveltségnek örvendő készítményeit:

Harmat-crème

arczépitő s bőrápoló kenőcsét, mely teljesen ártalmatlan, nem zsíroz, tehát nappal is használható s az arcnak üdéséget, finomságot s hamvasságot kölcsönöz. Az arcot tisztítja s fehériti. Kiváló eredménnyel használható arcvörösség, májfolt, sömör, szeplő s egyéb bőrtisztítatlanságnál.

— 1 tégely Harmat-crème ára 1 korona. —

A kréméhez használandó poudert, a

Harmat-arcpor,

mely az arcnak üde, ifjú színt kölcsönöz; három féle színben kapható u. m.: fehér, rózsás s crème színben. Kitűnő illata, teljesen ártalmatlan volta s finomsága által vetekedik minden más készítménnyel. — Jól tapad és igen jól fed.

Próbadoboz ára 50 fillér Nagyobb doboz 1 es 2 korona.

A Mollitergin

a legkiválóbb arc s különösen kéz-bőrápoló folyadék, mely a bőrnek selyemszerű lágyaságot, bársonyszerű finomságot kölcsönöz. Fehériti az arc- s kéz-bőrt. Teljesen ártalmatlan. Nem zsíroz s nem piszkítja a ruhát. Hatása bámulatos és rögtön! Napégette vagy szélkifujta kezeket vagy arcbőrt a legrövidebb idő alatt üdévé, finommá tesz. Megbarnult kezeket, eldurvult kéz-bőrt fehérré, puhává változtat.

Egy üveg Mollitergin ára 1 korona.

— Nagy raktár bel- és külföldi gyógyszerkülönlegességekből. —

Mihalovits J. gyógyszerésze a „Kigyó“-hoz Debrecenben.

Dr. Borsos-féle Növényi Hajszesz.

Meggátolja a hajkihullást, a fejbőr megkorpásodását, a hajvégek megtörését s megóvja a fejbőr-betegségektől. Illata kellemes. Hatása biztos. Használata egyszerű. Nem zsíroz, nem piszkítja a fehérműt. Teljesen ártalmatlan. Elősegíti a hajnövést!

— 1 üveg hajszesz ára 1 vagy 2 korona. —

Dr. Borsos-féle Növényi Hajkenőcs

Azok részére, kik a folyadékot nem kedvelik s inkább a kenőcsnek barátai, készül ugyanolyan ható anyagból s ugyanolyan kiváló hatású hajkenőcs is, mint a Borsos-féle hajszesz. Ezen hajkenőcs is teljesen ártalmatlan. Hatása gyors, biztos!

— 1 tégely Hajkenőcs ára 1 korona. —

A Mihalovits-féle

Iztelen Csukamájolaj

teljesen iztelen s szagtalan készítmény, mely undort nem okoz s evégből a gyermekek azt szívesen szedik.

A Mihalovits-féle

China-bor.

China-vas-bor.

Condurangó-bor.

Pepsin-bor.

1 üveg ára

1 kor. 60 fill.

Szomorodni borból kiváló gonddal készült gyógyborok, melyek gyógyérték tekintetében versenyeznek minden e nemű készítménnyel.

Debrecen, nyomtatott László József könyvnyomdájában.